andjana sookultuuri alal ja rajas omal maal kaks soo-näitetalu. S. oli Eestimaa Sooparanduse Seltsi asutajaid (1908) ning 1908—20 selle abiesimees, 1920—34 esimees ja a-st 1927 auliige; ka teotses ta agaralt Kolga-Jaani Põllumeeste Seltsis, esimehena 1905—19 ja auliikmena a-st 1924. Liivimaa Üldkasuliku ja Ökonoomilise Sotsieteedi auliige oli S. a-st 1910. Ta oli tuntud ka hobusekasvatajana, toimis eriteadlasena tõuhobuste märkimise komisjonis a-st 1920 ja Tori Hobuse Tõuseltsis, selle auliikmena a-st 1930. S. on avaldanud oma erialalt artikleid ajakirjus „Baltische Wochenschrift", „Sookultuur", „Uus Talu" jm.

„Agronoomia" 1927, nr. 6; isikl., Võisiku vallasekretärilt, prof. L. Rinne'lt jm. saadud andmed. *K. L.*

SJÖGREN, Anders (Andreas) Johan (Antti Juhana), soome keele- ja ajalooteadlane, sünd. 26. IV 1794 vkj. Uusimaal külakingsepa pojana, õppis Turu ülikoolis 1813—19 ja omandas mag. phil. astme; ta sai 1823 krahv N. P. Rumjantsev'i raamatukoguhoidjaks Peterburis, 1831 Vene Teaduste Akadeemia ülemääraseks akadeemikuks, 1844 soome-ugri ja kaukaasia keelte korraliseks akadeemikuks ja 1845 ühtlasi Vene Teaduste Akadeemia etnograafilise muuseumi juhatajaks; surn. 6. I 1855 vkj. Peterburis. — Juba üliõpilaspõlves ärkas, eriti taani keeleteadlase R. Rask'i mõjul, S-s soome-ugri keelte vastu suur huvi, millest aetuna ta 1823—28 tegi mitu uurimisreisu Venes asuvate soome sugu rahvaste juurde, 1835—37 isegi Kaukaasiasse ja Krimmi, 1846 ja 1852 liivlaste juurde ja Ruhnu saarele. Ta keeleteaduslikud peateosed soome-ugri keelte alal on liivi keeleõpetus ja sõnastik, ilmunud F. J. Wiedemann'i (vt.) toimetusel „Livische Grammatik nebst Sprachproben" (Joh. Andreas Sjögren's Gesammelte Schriften II, 1, Peterburi, 1861) ja „Livisch-deutsches und deutsch-livisches Wörterbuch" (*ibid.* II, 2, Peterburi, 1861), mis on esimene ja olnud kuni L. Kettunen'i (vt. ka *Suppl.*) samalaadilise teose ilmumiseni ka kõige täielikum töö sel alal. Muist S-i töist on tähtsamad eriti ta uurimused osseedi keele kohta ning rohked arheoloogilised ja etnograafilised lisandid, enamasti läänemere-soome sugu rahvaste üle, ms. ka „Zur Ethnographie Livlands" (Mélanges russes I, 2, Peterburi, 1849). Samuti on ta kogunud soome rahvaluulet.

Joh. Andreas Sjögren's Gesammelte Schriften I, II (1861); Р. Б. Сл.; Kansallinen elämäkerrasto V (1934).

A. A.

SJÖGREN, Karl August Otto, rootsi ajaloolane, sünd. 4. VIII 1844 ukj. Jönköpingi läänis Lämnhult'is kirikuõpetaja pojana, õppis a-st 1863 Upsala ülikoolis, omandas dr. phil. astme 1869, toimis õpetajana Göteborgis, Södertäljes ja Stokholmis; surn. 19. IX 1917 ukj. — S. on ms. avaldanud tööd „Försvarskriget i Lifland 1701 och 1702" (Stokholm, 1883; ilmus täiendatud kujul tiitliga „W. A. v. Schlippenbachs lifländska här", „Historisk Tidskrift" 1896) ja „Karl XII och hans män" (Stokholm, 1899; uus tr. 1925); viimane käsitleb episoodiliselt ka Põhjasõda Eesti- ja Liivimaal ja Ingeris 1700—10.

H. Hofberg, Svenskt biografiskt handlexikon II (1906); „Historisk Tidskrift" 1917, nr. 3; Nord. Familjeb.

H. S.

SKALON, Jevstafi (Eustachius) Nikolajevitš, Eestimaa kuberner, sünd. 9. IX 1845 vkj. Kurski kub-s aadliku pojana, lõpetas 1865 Aleksandri lütseumi Peterburis, oli Mohilevi kuberneri juures ametnikuks, seals. kohtuuurijaks, a-st 1868 vangimajadekomitee direktor ja 1872—75 kohtupalati liige; seejärel oli ta Piotrkovi (Petrokovi) rahukogu eesistuja, sai 1878 Vilno kub-u prokuröriks, 1883 seals. kohtupalati liikmeks, 1889 Vilno asekuberneriks ja okt-s 1894 Eestimaa kuberneriks, kellena suri 20. VI 1902 vkj. Berliinis. — Eestimaa kuberneri kohal S. Šahhovskoi (vt.) järglasena osutus S. venestuspoliitika küsimusis oma eelkäijast ettevaatlikumaks ja tagasihoidlikumaks, võitles aga järjekindlalt rüütelkonna venestusvastase opositsiooniga. Tulles mõnevõrra vastu aadli soovidele kaotas ta näit. Šahhovskoi ajal kehtima pandud määruse, mille järgi olid keelatud niihästi kihelkonnakoolivalitsusil kui ka kreiskoolikomisjonidel ühised nõupidamised koos kooliõpetajatega ja khk-a koolivanematega. Eesti rahvuslikkude püüete vastu võitlemisel oli ta võrdlemisi tagasihoidlik.

S-i teenistusleht ERKA-s; „Teataja" 1902, nr. 159, 160; Revalsche Ztg. 1902, nr. 137; E. v. Dellingshau-

Eesti biograafilise leksikoni tÃƒÂ¤ienduskÃƒÂ¶ide, 1940, lk. 310